

ZAPISNIK

14. godišnje skupštine Znanstvenoga vijeća za kristalografiju HAZU – Hrvatske kristalografske zajednice (HKZ) održane 23.10.2014. s početkom u 15.30 sati u predavaonici 3. krila Instituta Ruđer Bošković u Zagrebu sa sljedećim

Dnevnim redom:

1. Otvorenje Skupštine
2. Izvješće Odbora HKZ o radu u razdoblju od 13. Skupštine, održane 27. rujna 2012., do trenutka održavanja 14. Skupštine
  - CSCM22, Biograd na Moru, 12.-16. lipnja 2013.
  - Međunarodna godina kristalografije 2014., IYCr2014
  - SCCM23, Logarska dolina, Slovenija, 19.-22. lipnja 2014.
  - Suvremena kristalografija u Hrvatskoj, 30. rujna 2014.
  - 23rd IUCr Congress, Montreal, 2014., sastanci Skupštine IUCr i Savjeta ECA
  - Ostala događanja tijekom Međunarodne godine kristalografije
3. ECM29, Rovinj 23.-28. kolovoza 2015.
4. CSCM24 i 3. Europska kristalografska škola, Bol, rujna 2016.
5. Prijedlog izmjena Pravila HKZ
6. Razno

Ad.1.

Ova Skupština se održava oko dvije godine nakon 13. Skupštine (27. 09. 2012.). Razlog ovom kašnjenju je velikim dijelom opseg poslova oko priprema skupova CSCM22, SCCM23 i SKUH, te vrlo opsežnih poslova za ECM29, koji priređuje HUK. Prema odluci Uprave HAZU, mandat sadašnjeg Odbora HKZ-a je 4 godine.

Ad. 2.

Odbor HKZ-a se sastoji od devet članova:

Mario Cetina
Marijana Đaković
Marija Luić

Dubravka Matković Čalogović
Stanko Popović
Ana Šantić

Darko Tipljaš
Antun Tonejc

Aleksandar Višnjevac

Odbor je djelovao vrlo kolegijalno i odgovorno; na sastancima (i u proširenom sastavu) kao i e-poštom. Mrežne stranice se uredno održavaju, kao i kolektivna adresa članica/članova zahvaljujući zalaganju Ane Šantić i Aleksandra Višnjevca.

Novi članovi HKZ (od 2010., kronološki):

Igor Sabljic
Luka Pavić
Jana Pisk
Branka Njegić Džakula
Martina Vrankić
Marina Juribašić
Lidija Androš
Franka Miriam Brueckler
Filip Topić
Ivana Pulić
Ivica Cvrtila
Ivana Brekalo
Igor Huskić
Ana Palčić
Andrea Čobić
Goran Kniewald

Branimir Bertoša
Kristina Sklepić
Mirta Rubčić
Zoran Kokan
Sandra Čičić
Aleksandra Škorić
Matej Fonović
Nenad Ban
Ivan Halasz
Nikola Biliškov
Ljerka Slokar
Andrea Knežević
Dejan Krešimir Bučar
Robert Katava
Anamarija Šter
Maja Buljan

Odluka Skupštine HAZU:

U skladu s odlukom 1. (200.) redovite sjednice Predsjedništva, održane 30. siječnja 2014., a na prijedlog Razreda za matematičke, fizičke i kemijske znanosti, Skupština Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti na sjednici održanoj 3. travnja 2014., donijela je, u skladu s člankom 39. Statuta Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, sljedeći zaključak:

Mijenja se naziv Hrvatske kristalografske zajednice u novi naziv **Znanstveno vijeće za kristalografiju HAZU – Hrvatska kristalografska zajednica.**

Promjena naziva Znanstvenog vijeća za kristalografiju HAZU – Hrvatska kristalografska zajednica primjenjivat će se od dana donošenja ovog zaključka.

Odluka Skupštine HAZU je primljena na znanje te će se ubuduće u svim prigodama koristiti novo ime u skladu s tom odlukom.

Glavne aktivnosti HKZ-a od 13. Skupštine:

- Tiskan **Zbornik radova** znanstvenoga skupa *Kristalografija u Hrvatskoj*, održanog u HAZU 25. siječnja 2012. u povodu 20. obljetnice HKZ; 39 priopćenja (zahvaljeno je svim sudionicima, autorima, voditeljima projekata i laboratorija, pojedincima, koji su novčano

pomogli izdavanje Zbornika s 10.760 kn (umjesto kotizacije); od MZOS-a dobiveno 11.708 kn; a cijena tiskanja Zbornika oko 35.000 kn. Zbornik sadrži 32 rada, suradnju s inozemstvom i gospodarstvom te nekrologe preminulim kristalografima.

- **CSCM22**, Biograd na Moru, 12.-16. lipnja 2013. (hoteli Ilirija i Kornati); HKZ i SKD su organizatori Skupa. Skup je bio posvećen uspomeni na akademika Borisa Kamenara, jednog od osnivača Hrvatske kristalografske zajednice i njenog dugogodišnjeg predsjednika i počasnog predsjednika; 80 sudionika i 10 pratećih osoba iz 2+11 država; šest pozvanih predavanja (Andreas Roodt, Christer B. Aakeröy, Angela Altomare, Vladimir Bermanec, Miha Jeršek, Jasminka Popović); 54 kratka priopćenja; radionica o određivanju kristalne strukture polikristala primjenom sustava programa EXPO. Skup je održan bez plaćanja kotizacije (zahvala sponzorima). Cjelodnevni izlet bio je posjet NP Kornati / PP Telašćica; izvješća: HAZU, MZOS, *IUCr Newsletter*.

Gligor Jovanovski predstavio je svoju monografiju *Minerals in Macedonia*, za koju je dobio državnu nagradu Goce Delčev.

- **Komemoracija za akademika Borisa Kamenara** održana je na PMF-u 21. 02. 2013., te u HAZU 18. 06. 2013.

- **Međunarodna godina kristalografije 2014., IYCr2014**; odluka Opće skupštine UN; HKZ lobirala preko Stalne misije RH u UN; promotor rezolucije bila Stalna misija Maroka u UN; aktivnosti u Hrvatskoj tijekom *IYCr2014* (uz suglasnost Razreda za matematičke, fizičke i kemijske znanosti i Uprave HAZU) na mrežnim stranicama IUCr.

- **SCCM23**, Logarska dolina, 18.-22. lipnja 2014. (Hotel Plesnik); Organizatori su bili SKD i HKZ. Skup je bio posvećen Međunarodnoj godini kristalografije, *IYCr2014*; 58 sudionika i 10 pratećih osoba iz 2+5 država; pet pozvanih predavanja (Tonči Balić-Žunić, Marijana Đaković, John S.O. Evans, Gregor Gunčar, Ivana Radosavljević Evans); 33 kratka priopćenja. Skup je organiziran bez plaćanja kotizacije (zahvala sponzorima). U sklopu Skupa bila je i poludnevna šetnja kroz Logarsku dolinu do slapa Rinka; izvješća: HAZU, *IUCr Newsletter*.

- **Znanstveni skup Suvremena kristalografija u Hrvatskoj**, 30.09. 2014; HKZ; cjelodnevni skup u Knjižnici HAZU, pod pokroviteljstvom Razreda za matematičke, fizičke i kemijske znanosti, u povodu Međunarodne godine kristalografije, *IYCr2014*; 25 priopćenja, uz uvodno predavanje Biserke Kojić Prodić, *Rendgenska kristalografija – interdisciplinarna znanost – izazov za budućnost*.

Akademik Jakša Barbić vrlo je nadahnutim i poticajnim govorom pozdravio skup u ime akademika Zvonka Kusića, predsjednika Akademije.

Zahvala: svim sudionicima, predavačima i predsjedavajućima pojedinih sekcija te Odboru za pripremu skupa na vrlo profesionalnoj i prijateljskoj suradnji da skup bude uspješan i na visokoj razini; službama Akademije na zalaganju oko priređivanja znanstvenog skupa i na izvrsnoj tehničkoj pomoći.

Znanstveni skup *Suvremena kristalografija u Hrvatskoj* je pokazao da je kristalografija u Hrvatskoj već dugo umrežena u svjetsku znanost. To je rezultat dugotrajnoga predanog rada i nastojanja svih članova HKZ-a da postignemo i održimo međunarodnu razinu istraživanja. To je rezultat i vrlo duge tradicije kristalografije u nas, jer su generacije znanstvenika tijekom niza desetljeća nastojale, unatoč nepovoljnim uvjetima, ostvariti kvalitetna istraživanja i održavati vezu sa svijetom.

Uprava Akademije je odobrila, na prijedlog Razreda za matematičke, fizičke i kemijske znanosti, tiskanje Zbornika radova skupa. Autorske radove (priređene prema uputama časopisa *Acta Cryst.*) na osnovi izlaganja na skupu recenzirat će seniorni članovi HKZ-a i znanstvenici izvan HKZ-a. Kotizacija za skup: Zbornik radova.

Tijekom skupa predstavljen je **Englesko-hrvatski / hrvatsko engleski rječnik kristalografije, fizike kondenzirane tvari i fizike materijala** autora Stanka Popovića, Antuna Tonejca i Milice Mihaljević; recenzenti Tomislav Cvitaš, Lana Hudeček, Nikola Kallay, Goran Pichler; Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje, 2014; 250 stranica, 1710 naziva s kratkim definicijama, opširan predgovor. Osnovne značajke *Rječnika*: prijevodno-objasnidbeni normativni rječnik, suradnja predmetnih stručnjaka i jezikoslovaca, sinonimi i antonimi, preporučeni, dopušteni i nepreporučeni nazivi.

- **23rd IUCr Congress, Montreal**, 05.-12. 08. 2014.; sudjelovanje članova HKZ; delegati HKZ na zasjedanjima **Skupštine IUCr** i **Savjeta ECA** bili su Marija Luić, Marijana Đaković i Aleksandar Višnjevac. Izvješće **HUK**-a o pripremama za **ECM29, Rovinj 2015**.

- U organizaciji **HUK**-a: **Hot Topics in Contemporary Crystallography**, međunarodna radionica za mlade istraživače, 10.-15. 05. 2014., Šibenik, predavači ugledni znanstvenici iz Europe: Elspeth Garman, Hans-Beat Bürgi, Dietmar Stalke, Howard Flack, Regine Herbst-Irmer.

- **Ostale aktivnosti hrvatskih kristalografa tijekom Međunarodne godine kristalografije**

- predavanja za strukovne udruge (HFizD, HKemD, HFarmD, HDBMD, HGD, HMD), u znanstvenim institucijama (HAZU, IRB), školama, ljetnim školama, nastupi na radiju i televiziji, objavljeni tekstovi u novinama

- Natjecanje u kristalnom rastu za učenike osnovnih i srednjih škola u Hrvatskoj: Ljepota kristalnih ploha (Ernest Meštrović)

- Biserka Kojić Prodić, Krešimir Molčanov, *Stogodišnjica rendgenske kristalografije, Kemija u industriji* **62** (2013) 247-260

- Krešimir Molčanov, Vladimir Stilinović, *Chemical Crystallography before X-ray Diffraction, Angewandte Chemie Int. Ed.* **53** (2014) 638–652

- **UNESCO i IUCr**, prigodni tekst *Crystallography matters!* → *Kristalografija je važna!* (prijevod Stanko Popović, Vladimir Stilinović, Darko Tibljaš); Stanko Popović, *Kristalografija u Hrvatskoj, Kemija u industriji* **63** (2014) 217-225

- Posebni broj časopisa *Priroda*, **104**, br. 6 (2014), 12 radova hrvatskih kristalografa, urednici Nenad Judaš, Vladimir Stilinović

- Stanko Popović, *Nikola Tesla, znanstvenik i izumitelj – otkriće X-zraka; Nikola Tesla, scientist and inventor-discovery of X-rays*, u: *Ugledni hrvatski znanstvenici u svijetu – Distinguished Croatian Scientists in the World*, Hrvatsko-američko društvo i Hrvatska matica iseljenika, Zagreb, urednik Janko Herak, sv. **7** (2014) 122-134, 250-262; isti tekst u: *Matematičko fizički list* **64** (2013/2014) 241-250.

- Glasnik HAZU: Međunarodna godina kristalografije, *IYCr2014* (u tisku).

Ad. 3.

ECM29, Rovinj, 23.-28. kolovoza 2015., organizator Hrvatska udruga kristalografa (HUK):

O povijesti dobivanja ECM29: 13. Skupština HKZ.
Izvod iz zapisnika 13. Skupštine HKZ 27. 09. 2013:

HKZ je jednoglasno donijela odluku da prepušta pravo organizacije ECM29 u Rovinju od 23. do 28.08.2015.g. Hrvatskoj udruzi kristalografa.

Predsjedavajuća je Marija Luić; predsjednik Programskog odbora Nenad Ban, predsjednik Organizacijskog odbora Aleksandar Višnjevac (predsjednik HUK-a), tajnice Marijana Đaković i Ana Šantić; rizničarka Jasminka Popović, kontakt s izlagačima opreme Željko Skoko.

Izvješća o napretku priprema za ECM29 podnesena su na redovnim sastancima Savjeta ECA (putni troškovi potpomognuti su sredstvima HKZ-a – sponzori prethodnih CSCM, sredstvima od Zaklade HAZU, te sredstvima sa znanstvenih projekata).

Ad. 4.

CSCM24 i 3. Europska kristalografska škola, Bol, rujna 2016.

24. *Hrvatsko-Slovenski kristalografski sastanak, CSCM24*, održat će se u rujnu 2016. u Bolu na otoku Braču (HKZ, SKD), zajedno s 3. *Europskom kristalografskom školom, ECS3*, koju je u kolovozu 2014. odobrio Savjet Europske kristalografske zajednice, a organizira je HUK.

Ad. 5.

Izmjena Pravila HKZ-a:

Prijedlog izmjena dostavljen svim članicama/članovima HKZ-a prije održavanja skupštine. Nakon kraće rasprave usvojen je novi tekst Pravila HKZ-a. Pravila HKZ-a dostavit će se na mišljenje i potvrdu Predsjedništvu HAZU.

Ad. 6.

Pod ovom točkom dnevnog reda članovi Skupštine obaviješteni su o sljedećem:

- Biserka Kojić Prodić, urednica je *Acta Cryst.*
- Marijana Đaković je tajnica SIG 13 - Molekulske strukture i kemijska svojstva.
- Dan Shechtman, dobitnik Nobelove nagrade za kvazikristale boravio je u Zagrebu od 19.- 20. 04. 2013. (IRB, HAZU, Sveučilište), te u Osijeku (*23. Hrvatski skup kemičara i kemijskih inženjera*).
- Andreas Roodt, predsjednik ECA, boravio je Zagrebu gdje je održao predavanje na KO PMF 08.05.2014.
- *International Conference on Application of Mössbauer Effect, ICAME* održan je u Opatiji, 01.-06.09. 2013.(Svetozar Musić, Mira Ristić i sur.)
- **1st European Crystallographic School, ECS1** održana je u Paviji od 28.08.- 06.09.2014. Iz RH na tom su skupu sudjelovali: Andrea Čobić, Ivana Pulić, Igor Sabljčić, Stanko Popović (fond Erasmus) te oko 120 studenata, 20 nastavnika. Sveučilište u Zagrebu podupiratelj je Skupa.
- HKZ je dostavila HAZU **izvješća o radu** za 2012. i 2013.g. (objavljeno u Ljetopisima HAZU za te godine), **te planove rada** za 2013., i 2014. i 2015. (objavljeno u Planovima rada

- HAZU, koje usvaja Sabor RH).
- HKZ je podržala *San Francisco Declaration on Research Assessment* (2013.)
  - **Članarina u ECA** (143 EUR) i **u IUCr** (1000 CHF): uplate u tijeku.
  - **Članarina u HKZ**: uplatilo je za 2014. (62 kn/32 kn) oko 40 članica/članova. Postoji još dugova za 2013. i prethodne godine.
  - **Zaklada HAZU**, od 2010. potpora kristalografima za znanstvene skupove i znanstvene projekte, potpora HUK-u.

Zagreb, 23.03.2015.g.

Tajnica Hrvatske kristalografske zajednice:

dr. sc. Marija Luić